

Lékařská fakulta
Univerzity Palackého
v Olomouci

Posudek oponenta habilitační práce

Uchazeč:	MUDr. Michael Fanta, Ph.D.
Vysoká škola:	Univerzita Karlova
Fakulta	1. Lékařská fakulta
Habilitační obor	Gynekologie a porodnictví
Pracoviště	Gynekologicko – porodnická klinika
Název habilitační práce	<i>Hyperandrogenní stavy u žen ve fertilním věku</i>
Oponent	Prof. MUDr. Radovan Pilka, Ph.D.
Pracoviště	Porodnicko gynekologická klinika, FN a LF UP Olomouc

Na shora uvedenou habilitační práci předkládám jako oponent určený habilitační komisí jmenovanou proděkanem 1. LF UK doc. MUDr. Pavlem Klenerem, Ph.D. tento posudek:

Posudek

Rozsah práce a dokumentace

Práce je předkládána ve formě svázané brožované monografie s kvalitní formální úpravou. Je psána korektní češtinou s ojedinělými chybami a překlepy a má celkem 60 stran. Grafické zpracování textu odpovídá standardu a práce je doplněna kvalitní, originální obrazovou dokumentací zahrnující 6 tabulek a 13 obrázků.

Odborný text práce tvoří pět kapitol. V úvodu autor charakterizuje význam hyperandrogenních stavů pro ženy ve fertilním věku a vymezuje zaměření vlastní práce na méně časté hyperandrogenní stavy v populaci českých žen. Druhá kapitola je stručně věnována fyziologii a metabolismu androgenů. Ve třetí kapitole se autor zabývá možnostmi klinické a laboratorní diagnostiky hyperandrogenních stavů. Vlastnímu tématu hyperandrogenních stavů je věnována kapitola 4, která je rozdělena na šest podkapitol. Jednotlivé podkapitoly komplexně postihují celou širší problematiku. Kromě syndromu polycystických ovárií, který je nejčastější formou hyperandrogenních stavů, jsou vlastní práce autora zaměřeny zejména na dvě méně často se vyskytující entity. Jedná se o neklasickou formu adrenální hyperplázie (NCAH) a androgen secernující tumory (ASN). Ze skupiny 300 žen s diagnostikovaným hyperandrogenním stavem tvoří osm pacientek soubor s NCAH a je prvním dokumentovaným souborem žen s tímto onemocněním v české populaci. Získané deskriptivní údaje autor srovnává s celosvětově publikovanými daty. V intervenční části studie poté dokumentuje možnost využití hormonální antikoncepce v léčbě tohoto onemocnění, případně v kombinaci s antiandrogenem. V případě extrémně vzácných androgen secernujících nádorů (ASN) autor popisuje prospektivně tři případy dokumentující úskalí diagnostiky tohoto onemocnění. V literatuře dosud existuje velmi málo informací o patognomických znacích ovariálních ASN a vesměs se jedná o série jednotlivých případů.

Z popsanych případů vyplývá, že kromě laboratorního vyšetření, je v těchto případech nezastupitelná úloha expertních onkogynekologicky zaměřených sonografistů se zkušenostmi s využitím dopplerovského zobrazení

Zpracování tématu

Seznam literatury zahrnuje 42 odkazů na recentní publikace domácích a zahraničních autorů, ve kterých se odráží výše uvedená problematika.

Vhodnost použitých metod a postupů

Předkládaná práce se zaměřuje na mimořádně vzácné typy hyperandrogenních stavů s velmi nízkou incidencí, které mají navíc geograficky a demograficky podmíněný odlišný výskyt v různých populacích. K diagnostice těchto stavů autor využívá klinických symptomů, zobrazovacích metod, laboratorní stanovování bazálních hormonálních hladin, nebo hladin po stimulaci pomocí ACTH. V případě makroskopicky drobných ovariálních androgeny secernujících nádorů (ASN) autoři sice využívají standardní laboratorní vyšetření hormonálních hladin, ale jako novum prezentují ultrazvukové dopplerovské vyšetření ovariální tkáně, které je možné cíleně kombinovat s katetrizací ovariální žíly a ze vzorku poté stanovit hladinu testosteronu.

Náležitost statistického zpracování

Výběr metod statistického zpracování odpovídal použitým metodám, velikosti a rozdělení jednotlivých souborů.

Kvalita docílených výsledků

Dostupná literární data jsou v této oblasti velmi kusá. O to cennější jsou výsledky autora získané na ojedinělém souboru v rámci české populace a publikované v časopisech s impakt faktorem. Výsledky studií zaměřených na hyperandrogenní stavy zveřejnil autor celkem ve čtrnácti publikacích v impaktovaných časopisech, z toho čtyřikrát jako hlavní autor. Dále v jedné vědecké monografii, ve čtyřech kapitolách dalších tří vědeckých monografií a šesti publikacích v recenzovaných časopisech.

Stanovisko

MUDr. Michael Fanta, Ph.D. ve své habilitační práci prokázal rozsáhlé praktické i teoretické znalosti a zkušenosti s problematikou hyperandrogenních stavů u žen ve fertilním věku.

Práce vychází z pracoviště, které se touto oblastí dlouhodobě zabývá. Autor pak zcela logicky ve své práci ukazuje, že systematický zájem o výše uvedené téma, komplexní přístup a profil pracoviště jsou klíčovými předpoklady pro kvalitní vědecké a klinické výsledky. Jeho publikační a přednášková činnost ho zařazuje mezi uznávané odborníky v této problematice a své schopnosti aktivně přispívat k vědeckým pokrokům na poli gynekologické endokrinologie prokázal i v předložené habilitaci.

Lékařská fakulta
Univerzity Palackého
v Olomouci

Závěr

Práce MUDr. Michaela Fanty, Ph.D., *"Hyperandrogenní stavy u žen ve fertilním věku"* splňuje požadavky standardně kladené na habilitační práci v oboru gynekologie a porodnictví a doporučuji vědecké radě kladné posouzení habilitačního řízení.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Předmětem habilitační práce jsou na rozdíl od poměrně častého syndromu polycystických ovárií mnohem vzácnější varianty hyperandrogenních stavů u žen ve fertilním věku. Domnívá se autor, že povaha těchto onemocnění je natolik závažná, že by vyžadovala celoplošný skrínink (kombinace klinických a ultrazvukových kritérií)?

2. Jak velké je riziko v případě androgen secernujících nádorů (ASN) jejich maligního zvrhnutí?

